

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kuźniacka – Praszczyk (spr.)

Sędziowie: SSO Sylwia Dembska

SSO Przemysław Horak

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2016 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. reprezentowanemu przez Marszałka Województwa (...)

o świadczenie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek zażalenia powoda na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 roku w sprawie VI P 204/15

postanawia:

1. ***oddalić zażalenie,***

2. ***zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 225,00 (dwieście dwadzieścia pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.***

SSO Sylwia Dembska SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk SSO Przemysław Horak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie z powództwa W. P. przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oddalił powództwo (pkt 1) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 6 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Pismem z dnia 28 kwietnia 2016 roku powód reprezentowany przez adwokata wniósł zażalenie na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie 2 powyższego wyroku, zaskarżając je w całości i zarzucając mu obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 102 kpc, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zachodziły w przedmiotowej sprawie wszelkie przesłanki o charakterze słusznościowym przemawiające za nieobciążaniem powoda kosztami procesu pomimo oddalenia powództwa.

W oparciu o tak sformułowany zarzut powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu,

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Ponadto powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z akt Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie o sygn. akt V P 933/14, z ograniczeniem do wyroku i jego uzasadnienia, na okoliczność istnienia przesłanek tożsamyh z okolicznościami zachodzącymi w przedmiotowej sprawie, uzasadniających nieobciążanie powoda kosztami procesu.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany reprezentowany przez radcę prawnego wniósł o oddalenie zażalenia, oddalenie wniosku powoda o przeprowadzenie dowodu z wyroku i uzasadnienia wydanego przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie V P 933/14, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 378 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, sąd rozpoznaje zażalenie w granicach zaskarżenia. Jak wskazuje się w orzecznictwie, obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji (co odnosi się też odpowiednio do granic zaskarżenia zażaleniem) oznacza zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych zarzutów i wniosków (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 r., III PZ 8/11, OSNP 2012/21-22/265 oraz przywołane tam między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CKN 392/01, OSNC 2004, nr 10, poz. 161, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2009 r., II PK 97/09, niepublikowany).

Zatem w niniejszej sprawie zakres kognicji sądu odwoławczego w postępowaniu zażaleniowym ograniczony jest do rozpatrzenia zarzutu powoda W. P., zarzucającego obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 102 kpc, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zachodziły w przedmiotowej sprawie wszelkie przesłanki o charakterze słusnościowym przemawiające za nieobciążaniem powoda kosztami procesu pomimo oddalenia powództwa.

Zdaniem Sądu Okręgowego naruszenie art. 102 kpc nie miało miejsca.

Podstawową zasadą rozstrzygnięcia o kosztach procesu jest wyrażona w art. 98 § 1 kpc zasada odpowiedzialności za wynik procesu.

Zgodnie z art. 102 kpc jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle tymi kosztami. Powołany przepis stanowi zasadę słusności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik, a możliwość jego zastosowania uzależniona jest od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących, że ponoszenie kosztów procesu pozostawałoby w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy – charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem – sytuacja majątkowa oraz życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V Cz 83/12).

Wskazać należy, że powód dochodził w niniejszej sprawie roszczeń na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121), która reguluje zakres i tryb ochrony roszczeń pracowniczych i ich zaspokajanie przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Sąd Rejonowy podzielił stanowisko pozwanego, iż niewypłacalność pracodawcy w rozumieniu art. 8a ustawy powstała w lutym 2014 roku, czyli z upływem dwóch miesięcy od dnia faktycznego zaprzestania działalności. Tymczasem jak

wynika z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego, stosunek pracy powoda z pracodawcą ustał w dniu 30 września 2012 roku, a więc w okresie dłuższym niż 9 miesięcy przed powstaniem stanu niewypłacalności pracodawcy. W związku z powyższym Sąd Rejonowy orzekł, iż na podstawie art. 12 ust. 3 i 4 ustawy brak było podstaw do uznania, że pozwany ma obowiązek wypłacić powodowi dochodzoną przez niego kwotę tytułem wynagrodzenia za pracę oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Ponadto powód domagał się od pozwanego wypłaty należności, które nie mieściły się w katalogu roszczeń objętych ochroną Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z uwagi na powyższe powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd Rejonowy orzekł w punkcie 1 wyroku.

W zażaleniu na koszty procesu powód podnosił, że był subiektywnie przekonany o zasadności swojego roszczenia oraz, że jego powództwo zostało oddalone wyłącznie z uwagi na upływ terminów umożliwiających uznanie pracodawcy za niewypłacalnego, a tymczasem powód nie miał realnej możliwości ustalenia terminu powstania faktycznej niewypłacalności pracodawcy.

Rację ma jednak pozwany, że trudno przyjąć, aby niezrozumiałe były dla powoda przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, w sytuacji, gdy otrzymał od pozwanego pismo z dnia 16 lutego 2015 roku odmawiające wypłaty wnioskowanych świadczeń wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym. W piśmie tym przedstawiono przebieg i rezultaty postępowania przeprowadzonego przez pozwanego mającego na celu ustalenie czy pracodawca powoda stał się niewypłacalny w rozumieniu przepisów powołanej ustawy i czy niewypłacalność pracodawcy wystąpiła w okresie 9 miesięcy od dnia ustania stosunku pracy powoda. Wskazać również należy, że w toku procesu powód korzystał z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Sprawa nie miała wątpliwego i dyskusyjnego charakteru, a dochodzone roszczenia powoda wynikały z jasno sformułowanych przepisów.

W ocenie Sądu Okręgowego decyzja o zainicjowaniu procesu zawsze niesie ze sobą ryzyko przegrania sprawy, bowiem to do sądu, przed którym toczy się postępowanie należy obiektywna ocena okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia.

Okoliczność, że pomimo oddalenia powództwa przeciwko pozwanemu z tożsamyh względów, Sąd Rejonowy w innej sprawie odstąpił od obciążenia strony powodowej kosztami procesu, uznając, iż jej postawa i motywy jakimi się kierowała znajdują uzasadnienie dla nieobciążania jej kosztami procesu – pozostaje bez wpływu na przedmiotowe rozstrzygnięcie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 lutego 2013 roku (sygn. akt I ACa 999/12) możliwość skorzystania z instytucji nieobciążenia strony przegrywającej kosztami albo obciążenia jej nimi tylko częściowo uwarunkowana jest wystąpieniem „wypadku szczególnie uzasadnionego”, która to przesłanka nie wynika mechanicznie, czy automatycznie z faktu korzystania przez stronę ze zwolnienia od kosztów sądowych. Przesłanka ta jest szersza i wymaga urzeczywistnienia się innych lub także innych okoliczności, pozwalających na stwierdzenie, że zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony”. Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności takich powód w przedmiotowej sprawie nie wykazał.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 397 § 2 kpc w związku z art. 385 kpc, o czym orzeczono w punkcie 1.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 2 zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z § 2 pkt 3, § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz.1804), zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 225,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

SSO Sylwia Dembska SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk SSO Przemysław Horak